

IRENEUSZ LIPIARSKI

STRATYGRAFIA OSADÓW GÓRNEGO KARBONU I DOLNEGO PERMU NA OBSZARZE MIĘDZY TRZEBINIĄ A KRZESZOWICAMI W ŚWIETLE NOWYCH BADAŃ*

*New informations on the stratigraphy of Upper Carboniferous
and Lower Permian sediments between Trzebinia and Krzeszowice
(Kraków District)*

Badania geologiczne i paleobotaniczne przeprowadzone przez autora w ostatnich latach nad utworami górnego karbonu i dolnego permu, w rejonie między Trzebinią a Krzeszowicami, pozwoliły na dokładniejsze oznaczenie wieku niektórych jednostek litostratygraficznych, a mianowicie: piaskowców z Filipowic, piaskowców z Karniowic oraz martwicy karniowickiej.

Ustalono w oparciu o uzyskaną florę kopalną, że piaskowce z Filipowic należy zaliczyć do górnego westfalu A (I. Lipiarski, 1966). Osady te, złożone głównie z drobnoziarnistych piaskowców z cienkimi wkładkami skał ilastych, odsłaniają się na terenie gromady Filipowice, gdzie podścielają martwicę karniowicką. Piaskowce z Filipowic zostały uznane przez S. Doktorowicza-Hrebnickiego (1955) i S. Siedleckiego (1956) za utwory górnego westfalu (warstwy łaziskie lub libiąskie), a przez S. Siedlecką i M. Krysovską (1962) za utwory stefanu.

Piaskowce z Karniowic złożone ze średnio- i gruboziarnistych piaskowców z niewielkimi soczewkami skał ilastych odsłaniają się na terenie gromad: Dulowa, Karniowice, Psary, w odległości ponad 1 km na zachód od Filipowic. Wiek tych utworów, występujących w niektórych miejscach bezpośrednio poniżej martwicy karniowickiej, został określony jako górny westfal B oraz westfal C (I. Lipiarski, 1968). W pracach opublikowanych w ostatnich dziesięciu latach osady te zaliczono do stefanu (S. Siedlecki, 1958; A. Siedlecka i M. Krysovská, 1962).

Martwica karniowicka — kremowobiały, przekrystalizowany wapień słodkowodny odsłaniający się na terenie gromad: Karniowice, Filipowice, Psary oraz przysiółku Miękinia, zawiera bogatą florę kopalną. Nowe opracowanie tej flory dało podstawę do sprecyzowania wieku martwicy karniowickiej jako dolny perm (dolny oten) (I. Lipiarski, 1968). M. Raciborski (1891) datował wiek martwicy jako dolny permokarbon, zaś S. Zaręczny (1894) jako perm. S. Siedlecki sformułował pogląd o stefanśkim wieku tej skały, a S. Z. Stopa (1962) o jej raczej permskim wieku.

* Główne tezy referatu wygłoszonego na zebraniu naukowym Krakowskiego Oddziału PTG, w dniu 6. V. 1968 r.

WYKAZ LITERATURY

- Doktorowicz-Hrebnicki S. (1955), Mapa Zagłębia Górnośląskiego. Warszawa.
- Lipiarski I. (1966), Badania paleobotaniczne piaskowców z Filipowic. *Spraw. Posiedz. Kom. PAN, oddz. Kraków.*
- Lipiarski I. (1968), Dolnopermska flora martwicy karniowickiej koło Krakowa. *Pr. Państw. Inst. Geol., Warszawa (w druku).*
- Raciborska M. (1891), Permokarbońska flora karniowickiego wapienia. *Rozpr. Wydz. Mat. Przyr. 21. Kraków.*
- Siedlecka A., Krysovska M. (1962), Badania nad genezą i rozprzestrzenieniem piaskowców karniowickich w północnym obrzeżeniu rowu krzeszowickiego. *Rocz. Pol. Tow. Geol., 32, z. 3, Kraków.*
- Siedlecki S. (1956), Przewodnik wycieczki w okolice Krzeszowic i Chrzanowa XXVII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Geologicznego. *Rocz. Pol. Tow. Geol., t. 24, z. 4, Kraków.*
- Siedlecki S. (1958), Problemy stratygrafii najwyższego karbonu i najniższego permu w Górnośląskim Zagłębiu Węglowym. *Kwart. geol., 2, z. 3, Warszawa.*
- Stopa S.Z. (1962), Subdivision Stratigraphique du Houiller en Pologne. *C.R. IV Congr. Stratigr. Carbonifère, Heerlen 1958. Maestricht.*
- Zaręczny S. (1894), Atlas geologiczny Galicji. Tekst do zesz. III, 4 ark. mapy geolog. 1 : 75 000. *Kom. Fizjogr. AU, Kraków.*

*Katedra Złóż Węgla
Akademii Górniczo-Hutniczej
w Krakowie*